

Klub českých turistů Queer

neděle 27. 5. 2012 ve spolupráci s Charlie o.s.

Zbraslavské kolečko

Sraz: 12:40 (čekáme do 12:45) Nádraží Praha – Zbraslav – vlak z Prahy hl.n. (Os 19057) odjíždí ve 12:12

Trasa: 10 km

Předběžný popis trasy: Od nádraží půjdeme po ŽTZ přes Keltské hradiště Závist k rozcestí v Károvském údolí. Odtud budeme pokračovat po ČTZ na Jarov, žst., a po MTZ nahoru přes skály přes Zálepy do obce Lhota a zpět přes Šance, Hálkův pomník a minizoo na nádraží Praha – Zbraslav.

Zajímavosti na trase:

Šance jako část hradiště Závist, má rozlohu 15 hektarů. Na jižní straně byla chráněna jen skalami a příkrými svahy, zbytek opevnění tvořila palisáda. Byly zde nalezeny zlomky keramiky kultury pozdní doby bronzové. Dalším zajímavým zjištěním bylo, že zde nebyla vyvinuta kulturní vrstva jako na Akropoli.

Keltské Oppidu Závist je plošina nad dnešní Zbraslaví, která byla osídlena už od doby bronzové, dále na přelomu doby halštatské a doby latéské v první polovině 6. století př. n. l., kdy se ve střední části vrchu usídlili první Keltové, a posléze v 2. a 1. století př. n. l. Zdejší podmínky byly pro výběr opevněného sídla optimální – dobrá geografická poloha, úrodná půda, významná obchodní stezka, naleziště zlata. Nejstarší osídlení a následné opevnění obklopovalo především temeno návrší a mělo rozlohu přibližně 27 ha. Opevnění se skládalo především z takzvaných vlčích jam, následoval do skály vylámaný příkop a palisáda. Průchod zabezpečovala v této době brána „D“, položená 12,5 m vysoko nad dnem obrovského příkopu vylámaného do skály. Později však přišel úpadek a hradiště bylo na čas opuštěno. Po 200 letech přichází na toto místo další skupina keltských osadníků. V jihovýchodní části podhradí budují silnou dubovou palisádu i další linie opevnění, jedná se o nejsilnější obranné valy na místě, které bylo nejpřístupnější. V období kolem poloviny 2. století př. n. l. byla Závist podruhé od základu vybudována a obyvatelé postupně zdokonalují a rozšiřují oppidum. Poslední výstavba opevnění zcela změnila i konstrukční systém. Hradební linii tvořily strmé sypané valy, na jejichž koruně byla vybudována dřevěná palisádová hradba. Zcela se změnil také vstupní prostor a navíc sjednotila i protější kopec „Šance“ pod jeden ochranný štít. V 2. století př. n. l. oppidum dosáhlo své maximální rozlohy - 118 ha (v některých pramenech se uvádí až 170 ha). Nové refugium bylo schopno pojmout až 40 000 případných uprchlíků. V této době měla Závist přibližně 1500–3500 (toto číslo ale není úplně přesné vzhledem k tomu, že na oppidu nebyla tak hustá zástavba jak se předpokládalo) obyvatel, což není zanedbatelné množství, když vezmeme v úvahu, že ve starověku byly Čechy osídleny zhruba 75–100 tisíci lidmi. Domy byly většinou jednoprostorové, případně dělené jednoduchými příčkami. Mezi jednotlivými stavbami byla síť hlavních a vedlejších komunikací, nejčastěji měly formu štetovaných cest. Ty navazovaly na několik vstupních bran. Při archeologickém výzkumu v sedmdesátých letech 20. století byly objeveny zbytky tkalcovského stavu, kovářské dílny, kuchyňské keramiky a dokonce zbytky importovaného skla a bronzových nádob. Z uvedených nálezů vyplývá, že Závist byla jak na přelomu 6. a 5. stol. př. n. l., tak v posledních dvou stoletích př. n. l. důležitým mocenským centrem v Čechách, které mělo značný vliv na dění ve svém okolí. Nebylo pravděpodobně možné svépomocí postavit tak rozlehlý areál, jakým je závistská

„Akropole“. K tomu bylo zapotřebí značných finančních prostředků, materiálu i práce schopného obyvatelstva. Proto se archeologové shodují na faktu, že Závist byla sídlem keltské elity na českém území.

Později však došlo k dramatickým událostem. S největší pravděpodobností bylo oppidum v 1. století našeho letopočtu nenadále přepadeno germánskými válečníky a při následné bitvě, při které shořela hlavní brána „D“ a malá boční brána „A“, bylo oppidum dobyto a obsazeno. Germánské obyvatelstvo využívalo toto strategicky výhodné místo v dalších letech. Sídlo ale postupně ztrácelo na svém významu a postupně zanikalo. Byly zde nalezeny i stopy po osídlení slovanského obyvatelstva kolem 7. století. Posledním důkazem o osídlení Závisti je nález malého slovanského pohřebiště z první poloviny 10. století.

Vybavení: Pevná obuv, osobní doklady, svačina.

Upozornění: Akce se koná za každého počasí. Každý se účastní na vlastní nebezpečí a odpovědnost.

